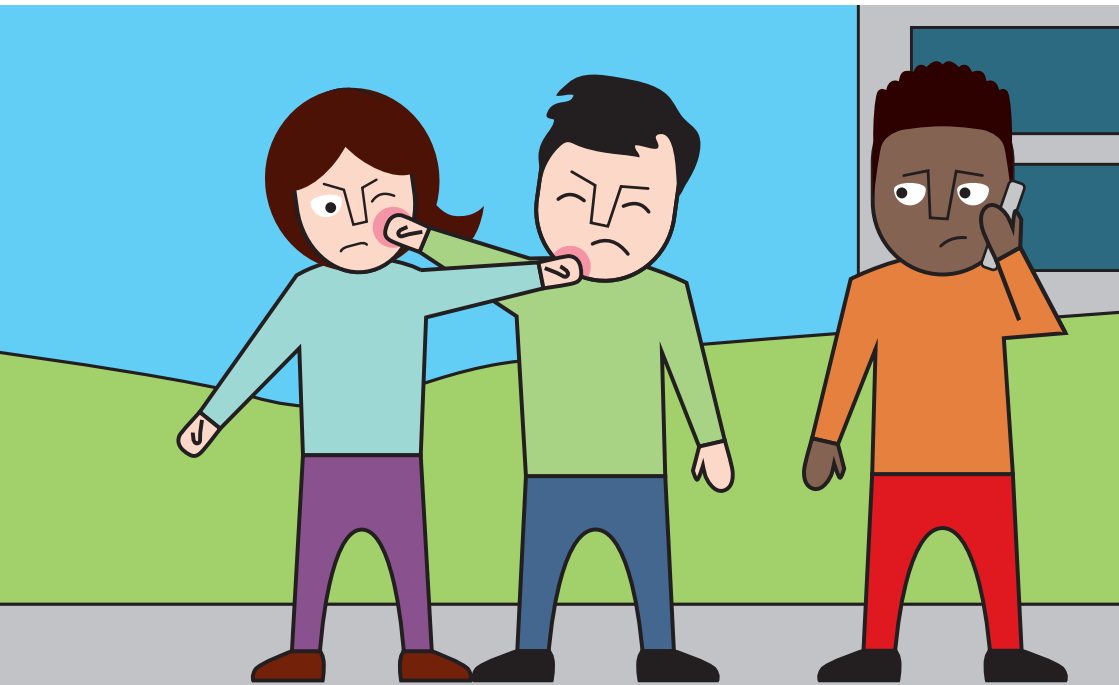

ሕጂ እንታይ?

ሓገዝን ምምካርን ኣብ ናይ ዓመጽ ጉዳይ

ሕጂ ኸ ኣንታይ? - ሓገዝ ኣብ ጉዳይ ዓመጽ

እቲ ፖሊስ ናይ ክፍለ-ሃገር በርን 24 ሰዓታት ኣብ መዓልቲ ንውሕስነትኩም ይሰርሕ። ሰባት ካብ ገበን ንምክልኻል ከምኡውን ሰባት ሕግታት ምእንቲ ክኸተሉ ምሕጋዝ ናትና ሓላፍነት ኢዩ።

ብሓፈሻ ሰዌዘርላንድ ሓንቲ ውሕስቲ ሃገር ኢያ። ኣንተኻ ግን ገበናት ኣብ ብዙሕ ቦታታት ከምኒ ህዘባውያን ቦታታት ከም ኣብ ፓርክታትን ቤት-መግብታትን፣ ኣብ ባቡርን ኣውቶቡስን ወይ ኣብ መደበራት ገበን ክፍጽም ይኸእል ኢዩ። ግን እንተላይ ኣብ ግላዊ ከባቢ ከምኡውን ኣብ ኢንተርኔት። ፖሊስ ንዓኹም እዩ ዘሎ፣ ግዳይ ኣደዳ ወይ ምስክር ናይ ሓይ ገበን እንተ ደኣ ኮንኩም ንገሩና ኢኹም። ኣብ ሓደጋ ብዘቐልጠፈ ናይ ህጹጽ ኩነታት ፖሊስ 112 ወይ 117 ደውሉ።

ንውሕስነትኩም ፖሊስ ክፍለ-ሃገር በርን ኣዚ ዝሰዕብ ይመክር፡

ጎነጽ

ኣብ ዘይርጉጽ ኩነታት ኣይትኣተዉ ከምኡውን ንውሕሻዊ ድምጽኹም ሰምዑ ኢኹም። ኣብ ሰዓታት ምሽትን ለይትን ኣብ ከባቢ ካልኣት ሰባት ክትኮኑ ንመኽረኩም።

- > ኣይተሕርቐ ከምኡውን ኣይተሕርቐ ኢኹም።
- > ብኣቃውማኹም፣ ወስታኹምን፣ ናይ ገጽ መግለጺኹም ከምኡ ውን ድምጽኹምን ርእሱ-ተኣማምነትኩም ኣርእዩ ኢኹም።
- > ዘይትፈልጡ ሰባት ብኣቱም/ኣትን (“Sie”) ጌርኩም ተዛረቡዎም ከምኡውን ራሕቂ ግበሩ።
- > ሰባት ኣብ ከባብኹም ብንጡፍ ክሕግዙ ወይ ከኣ ናብ ነብሶም ኣቐልቡ ክሰሙ ኣተባብዑዎም ኢኹም።
- > ኣብ ህጹጽ ኩነት ፖሊስ ደሃይ ግበሩሎም ኢኹም (ህጹጽ ረድኤት 112 ወይ 117) - ሓይ ግዜ ዝያዳ ምድዋል ካብ ዝውሓደ ይሓይሽዩ!

ጾታዊ ምስርጣይ

ጾታዊ ምስርጣይ ብቃላት ብወስወስታ ወይ ብተግባር ኣብ ስዊዘርላንድ ዘቕጽዕ እዩ። ጾታዊ ምስርጣይ ብዘሕ ግዜ ኣብ ናይ ግሊ ቦታ (ንኣብነት ኣብ ክለባት ወይ መንበሪ ቦታ) ወይ ኣብ ቦታ ስራሕ ይፍጽም እዩ። ግን ዋላ ኣብ ህዝባዊ ቦታ ጾታዊ ምስርጣይ ክረኣ ይከኣል፣ ንኣብነት ኣብ ባቡር፣ ኣውቶቡስ፣ ፓርክታት ወይ ቦታታት ከም ካፈታት ወይ ናይ ሳዕሲዒት ቦታ።

- > ፈጻምኩም ብንጹር ጌርኩም ብቃላትን ኣረኣይያን/ወስወስታን ከምኡ'ውን ብንጡፍ ተቐውሞ ሓይሊ እንተ ደኣ ዘይድሊ ኮይኑ ከምዘይትደልዩዎ ኣርእዩ ኢኹም።
- > ነቶም ኣብቲ ከነት ዘየለው ሰባት ሓገዝ ሕተቱዎም ወይ ኣቕልቦ ሰባት ሰሓቡ ንኣብነት ዓው ኢልኩም “ግደፍ/ፊ” ኢልኩም ጨድሩ።
- > ተሓተትቲ ሰባት ከም ንኣብነት መምህራን፣ ኣመሓዳሪ ማሕበር ወይ ማእከል፣ ኣውቲስታ ወይ ሰራሕተኛታት ውሕስነት ሓብሩዎም ኢኹም።
- > ስቕ ኣይትበሉ! ምስ ተኣማማኒ ሰብ ተዛረቡ፣ ምስ ናይ ምኽሪ ማእከል ከምኡ'ውን/ወይ ምስ ፖሊስ።

ዘቤታዊ ጎነጽ

ሕብረተሰብና ዝኾነ ዓይነት ጎነጽ ኣይጸውርን እዩ - ወላ ኣብ ገዛ ኣብ ውሽጢ ስድራቤት። ዘደጋግም ግፍዒ፣ ናይ ርክብ እገዳታት፣ ምውሳኔ ገንዘብ፣ ጸርፍታት፣ ኣካላታዊ ጎነጽ፣ ጸታዊ ዓመጽ ከምኡ ውን በስገዳድ ነገራት ምትግባር ክልኩሉት ከምኡ'ውን ብሕጊ ዘቕጽዑ እዮም። ዝኾኑ ሰባት፣ ማለት ጎኣብነት ቆልዑ፣ ጎረብቲ ወይ ኣዕሩኽ ንፖሊስ ክሓብሩ ይኽእሉ እዮም። እቲ ፖሊስ ሽዑ ክደሊ ኣለዎ።

- > ስቕ ኣይትበሉ! ምስ ሓደ ጨንፈር ምኽሪ ከምኡ'ውን/ወይ ምስ ፖሊስ ተዘራረቡ ኢኹም።
- > ኣገደስቲ ቁጽርታት ተለፎን ዘለዎ ዝርዝር (ፖሊስ 112 ወይ 117, ተኣመንቲ ሰባት ወዘተ) ተማልኡ ኢኹም።
- > ኣቐዲምኩም ኣበይ ሓገዝ ክትረኽቡ ከምትኽእሉ፣ ጎኣብነት ካብ ጎረቤት፣ ኣረጋግጹ ኢኹም።
- > ኣገደስቲ ሰነዳት ምስ ተኣማመኒ ሰብ ኣቕምጡ ኢኹም።

ንግዳማውያን ወገናት፦

- > ኣብ ህጹጽ ኩነታት፦ ምክልኻል ነብሲ ካብ ጠብሎቕ ምባል ይቕድም - ባዕልኹም ኣብ ሓደጋ ኣይትኣትዉ ከምኡ'ውን ቀልጢፍኩም ንፖሊስ ሓብሩ ኢኹም!
- > ጥርጣረ ናይ ዘቤታዊ ጎሳጽ፦
  - ነቲ/ነታ ዝምልከቶ/ታ ሰብ (ግዳይ) ብዛዕባ ጥርጣረኹም ተዛረቡዎ ኢኹም።
  - ነቲ/ነታ ዝምልከቶ/ታ ሰብ ክትሕግዙዎ/ዎ ንገሩዎ/ዎ ኢኹም።
  - እቲ ነጻ ጨንፈር ምኽሪ ከምዘሎ ነቲ ዝምልከት ሰብ ንገሩዎ ኢኹም።
  - እቲ ዝምልከቶ ሰብ ናብ ጨንፈር ምኽሪ ወይ ፖሊስ ንክተሰንዩዎ ሕተትዎ ኢኹም።
- > ዋላ ግዳማውያን ወገናት ናብ ጨናፍር ምኽሪ ክኹዱ ከምኡ'ውን ምምኻር ክረኽቡ ይኽእሉ ኢዮም።

ፖሊስ እንተ ደኣ ተሓቢሮም፣ እቲ ጎሳጽ ዝገብር ሰብ ክሰግጉዎ ከምኡ'ውን ንብዘሕ መዓልታት ካብቲ ኣፓርታማ ከልግሱዎ ይኽእሉዮም። ነንሰትን ቆልዑን ኣዘዩ ሓደገኛ እንተኾይኑ፣ ኣብ ሓደ ሰቱር ቤት ናይ ኣንስቲ ሓለዎ ክረኽቡ ይኽእሉ ኢዮም።

ብምጥርናፍ ስድራቤት ዝመጹ እዎ ኹኣ ጎሳጽ ዘጋጥሞም ከምኡ'ውን ካብ መጻምዶም ክፈለዩ ዘደልዩ ሰባት፣ ነዚ ንምግባር ዘሕእሎም መንብሪ ፍቓድ ክወሃቡ ይኽእሉ ኢዮም። ነዚ ድማ ናይ ጎሳጽ ተመኩሮኡም ከርእዩ ከምኡ'ውን ናይ ሕክምና ምስክር ወረቓት፣ ናይ ፖሊስ ሰነዳት ወይ መልእኽትታት ካብ ናይ ግዳያት ምኽሪ ማእከል ከርእዩዎም ኣለዎም።

ብሓይሊ ዝግበር መርዓን ምግዳድን

ኣብ ሰዊዘርላንድ ዝኾነ/ት ሰብ መን ከምዘመርዓው ብነጻ ክውሰን ይኽእል እዩ/ ትኽእል እያ። ምግዳድን ጸቕጢ ምግባርን ክልኩል እዩ። መርዓ ኣብ ከምዚ ዚኣመሰለ ኩነታት ፍቓድ/ብቕዕ ኣይኮነን። ዋላ ሰባት ኣብ ሓዳር ክጸንሑ ከምዘደልዩ ወይ ክፈላልዩ ከምዘደልዩ ነጻ ምርጫ ኣለዎም።

- > እዚ ነገር እዚ ንዓኹም ወይ ንዝኾነ ካብ ኣዕሩኽኩም ዝምልከት እንተኾይኑ ንእመን ሰብ፣ ወይ ንሓደ ናይ ምኽሪ ማእከል ሓብሩ ኢኹም።

ምቕጻው (ንሰባት ምክትታል)

ሓደ ሰብ ንካልኦት ሰባት ኣንጻር ድልየቶም ብተደጋጋሚ ዝተናኸደም፣ ዘሽግሮም፣ ዝጭኩኖም ወይ ህያባት ዘዳልወሎም እንተኾይኑ፣ ንዕኡም ኣዘዩ ኣጨናቂ ነገር እዩ። እዚ ነገር እዚ ኣዩ ድማ ምቕጻው ዝብላል። ንጥፈታት ምቕጻው ከምኒ ሸበራ/ራዕዲ ብተለፎን፣ ናይ ፈኸራ ናይ ሞባይል ጽሑፍ መልእክቲ፣ መዓልታውያን ኢመይላት፣ ምኻድ ናብ ቦታ ስራሕ፣ ኩሉ ግዜ ህያባት ምግዛእ፣ ኣብ ኣፓርታማ ምምጻእን ከምኡውን ብሓፈሽኡ ምስላይን ምቀጻጻርን። ገሊኡም ንጽላት ናይ ምቕጻው ተግባራት ከቕጽዑ ይኽእሉ እዮም ከምኡውን ነቲ ዚቆጾ ሰብ ብሕጋዊ መገዲ ናይ ርክብ እገዳ ክውሰነሉ ይእእል እዩ።

- > ብንጹርን ሓንሳብን ርክብ ከምዘይትደልዩ ግለጹ ኢኹም።
- > ዘኾነ ዓይነት መልሲ ደወላት፣ ኢመይላት፣ ወዘተ ኣይትሃቡ ከምኡውን ህያባት ኣይትቀበሉ ኢኹም። ዋላ ከቢድ እንተኾነ፣ ጽኑዓት ኩኑ።
- > ከባቢኹም ሓብሩ ኢኹም፣ ስድራቤት፣ መሓዘት፣ መሳርሕቲ ከምኡውን ጎረባብቲ። እዚኣቶም ክሕግዩኹም ይኽእሉ እዮም።
- > ዘኾነ ዓይነት ንጥፈታት ናይቲ ሰብ ጸሓፊ ኢኹም ምስ ዕለት፣ ሰዓት፣ ቦታ ከምኡውን መሰኻኽር።
- > ከነማኽረኩም ኣፍቕዳልና! ናይ ምኽሪ ማእከላትን ፖሊስን ኩሉ ግዜ ምሳኹም ኣሎዉ።

ናይ ሓደ ገበን ግዳይ

- > ኣብ ህጹጽ ኩነታት ወይ ከኣ ኣብ ገለ ፍጻሜታት ዘጋጥመሉ እዋን ናብ 112 ወይ 117 ደውሉ ኢኹም።
- > እቲ ቦታ ገበን ኣይትቐይሩዎ ኢኹም።
  - ዝኾነ ኣሰር ኣይትደምስሱ ኢኹም።
  - ዝኾነ ከይተልዕሉ ከምኡውን ከይተጽርዩ።
  - ዋላ እቶም ዝተኸደኑ ክዳውንቲ ክሕሓጽቡ ኣይግባእን።
- > ጉድኣት ብቕልጠፍ እንተተኻኢሉ (ካብ 72 ሰዓታት ዘይበዘሕ) ብዘቤታዊ ሓኪምኩም ወይ ሆሰፒታል ብምኻድ ኩነታትኩም ክሰነድ ሕተቱ ኢኹም።

ንሓደ ናይ ምኽሪ ማእከል ወይ ንፖሊስ ርኽቡ ኢኹም፡

- > ኣብ ሓገዝ ምድላይ ኣይትወላወሉ ኢኹም!
- > ጨናፈራት ምኽሪ ብነጻ እዮም ዝሕግዙኹም።
- > ንፖሊስ ከይሓበርኩም ናብ ሓደ ጨንፈር ምኽሪ ክትከዱ ትኽእሉ።
- > እቶም ጨናፍር ምኽሪ ድማ ብዘይ ናትኩም ፍቓድ/ሰምምዕ ንፖሊስ ክነግሩ ኣይፍቐደሎምን እዩ።
- > ዋላ ዘይርጉጽ መንበሪ ፍቓድ ዘለዎም ሰባት ናይ ምኽሪ መሰል ኣለዎም።

ንፖሊስ ብዛዕባ ገበን እንተ ደኣ ክትሓብሩ ደሊኹም (ምልክታ ገበን ምግባር/ ሪፖርት ምግባር) ብተለፎን ወይ ብኣካል ናብ ዝኾነ ጨንፈር ፖሊስ ኣብ ስዊዘርላንድ ክትከዱ ትኽእሉ። ብዛዕባኒቲ ፍጻሜ ክንጠቀሙ ከምኡውን እንታይ ከምትብሉ ክንጽሕፍ ኢና። ብዛዕባ ጸታዊ ጐነጽ እንተኾይኑ እንተተኻኢሉ ከም ናትኩ ጸታ ብዘለዎ ሰብ ክትሕተቱ ኢኹም። ኣብ ቋንቋ ሽግር ምስ ዝህሉ ተርጓሚ ክንገብር ኢና።

ክሲ ገበን

ኣብ ፖሊስ ምልክታ/ሪፖርት እንተገርኩም፣ ናይ ምርመራ ስራሕ ክንጅምር ኢና። መርትዖታት ንደሊ፣ ንደገፍ ዝኾነውን ኣሰር ንደሊ፣ ንዓኹምን ንክሱስን ቃላ-መሕትት ንገብር ኢና። ዋላ ኣብ ብጣዕሚ ከበድቲ ፍጻሜታት ካልእ ሰባት፣ ግዳይ ዘይኮነ፣ እንተ ደኣ ሓቢሮምና ንምርምር ኢና። ብዛዕባኒቲ መቐጻዕቲ ድሓር ብህዝባውያን ኣክበርቲ ሕጊ ወይ ቤት-ፍርዲ ይውሰን እዮም።

ኣብዚ ሓገዝን ምኽርን ክትረኽቡ ትኽእሉ ኢኹም

ህጹጽ ኩነታትን ጅልጡፍ ሓገዝን (ነጻ ቁጽርታት ቴሌፎን፣ 24 ሰዓታት)

ፖሊስ	ተሊ. 112 ወይ 117
ኣምቡላንስ/ሓለዋ ጥዕና	ተሊ. 144
ናይ ፖሊስ ኣድራሻ ቴሌፎን ንኣንስቲ (መመለሻ ተለፎን፣ ኣለንስተይቲ ፖሊስ ደዊላ ትምልሰልክን)	031 332 77 77
Die Dargebotene Hand - እቲ ዘውፊ ኢድ - ስሙ-ስውር ሓገዝን ምኽርን ንብጹሓት	143
Pro Juventute - ስሙ-ስውር ሓገዝን ምኽርን ንቆልዑን መንእሰያትን	147

ምኽሪ ንግዲያት

Opferhilfe (ሓገዝ ንግዲይ) Bern	031 370 30 70
Opferhilfe (ሓገዝ ንግዲይ) Biel	032 322 56 33
Lantana - ሓገዝ ንግዲይ ጾታዊ ጎንጎር ንኣዋልድን ኣንስትን፣ Bern	031 313 14 00
Vista - ሓገዝ ንግዲይ ናይ ጾታውን ዘቤታውን ጎንጎር፣ Thun	033 225 05 60
Fachstelle Häusliche Gewalt Stadt Bern (ቤት-ጽሕፈት ናይ ዘቤታዊ ጎንጎር ከተማ Bern)	031 321 63 02
Frauenhaus (ቤት ኣንስቲ) Bern	031 332 55 33
Frauenhaus Region Biel (ቤት ኣንስቲ፣ ከባቢ, Biel)	032 322 03 44
Frauenhaus (ቤት ኣንስቲ) Thun - Berner Oberland	033 221 47 47
Fachstelle Stalking-Beratung (ናይ ምቕጻው ቤት-ጽሕፈት ምኽሪ) - Bern	031 321 68 97
Zwangsheirat.ch (ግዲድ መርዓ)	0800 800 007

ሓፈሻዊ ምኽሪ

frabina - ናይ ምኽሪ ማእከል ንዜጋት ክልተ ሃገራት ዝኾኑ ኣብ ዝምድና ዘለዉ ኣንስትን ሰብኡትን	031 381 27 01
ISA - ማእከል ሓበሬታን ምኽርን ንወጻኢተኛታትን ሕቶታት ወጻኢተኛታትን	031 310 12 72

ብዛዕባ ብሓባር ምቕማጥ በዘን ብካልኣትን ቋንቋታት ኣብ ናይ ኢንተርኔት መርባብና ሓበሬታ ክትረኽቡ ትኽእሉ ኢኹም፡
www.police.be.ch

Bern Cantonal Police
Waisenhausplatz 32
3011 Bern